

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Art. I. De Baptismo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

cruce pro nobis passus. Audi S. August. l. 83. quæstionum q. 79. *Con- tremiscunt hæc signa (Spiritus mali) ubicunque illa prospexerint. Cum autem non cedunt his signis, Deus ipse prohibet occultis modis, cum id iustum & utile iudicat.*

Ob. 3. Si quodlibet signum crucis religiosè colendum est, quia imago est crucis, in qua Christus pependit, tunc etiam omnes spinæ, flagella, sepulchra, præsepia erunt colenda religiosè, quia Christus casus est aliquibus flagellis, reclinatus in aliquo præsepi, jacuit

in aliquo sepulchro &c. Hoc est ridiculum: ergo. R. N. sequelam & paritatem, quia non omnia flagella, præsepia, sepulchra fiunt ad exprimenda flagella, præsepe, sepulchrum Christi, sed alium usum habent: e contra crucis ordinariè formantur in eum finem, ut representent nobis crucem, in qua passus est Christus; nisi fortè casu fiant aut aliâ causâ, dum v. g. in ædificio duæ trabes in formam crucis collocentur &c. Nam huiusmodi crucis ad alium finem ordinatæ nullæ sunt dignæ reverentiâ.

CAPUT II.

De Sacramentis in specie.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Baptismus: qua lis & cum quibus circa eundem.	4. Calvinista malè inficiantur absolutam necessitatem (in re vel in voto) Baptismi respectu liberorum ex fidelibus natorum.
2. Anabaptista malè negant Baptismum parvulis ante usum rationis.	5. Audiuntur & reselluntur Anabaptista,
3. Lutherani malè tribuunt his parvulis fidem actualem, vel actum fidei similem.	6. Lutherani,
	7. Et Calvinista

ARTICULUS I.

De Baptismo.

- I. Sciendum, circa Baptismum (qui Eph. 5. v. 26. dicitur esse *Lavacrum aqua in verbo vite.* & Tit. 3. v. 5. *Lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus S. & à Doctoribus* definitur esse ablutio exterior corporis sub præscripta verborum formula) tres classes modernorum Sectariorum adversari Catholicis, Anabaptistarum, Lutheranorum, & Calvinistarum. 1.

ANA

ANABAPTISTÆ negant Pædo-Baptismum, seu infantes rectè baptizari ante usum rationis, eò quòd juxta Lutheranorum placita ante Baptismum debeat baptizandus doceri; juxta illud: *Docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. Mat. 28.* Et nemo baptizari possit, nisi priùs crediderit, juxta illud: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit. Marci 16.* Ergo (inferunt) Baptismum debet præcedere instructio & fides actualis, quæ locum non habent in infantibus, utpote usu rationis destitutus. 2. **LUTHERANI**, qui quidem Baptismum infantium recipiunt, sed propter citatos & alios Scripturæ textus, malè Intellectos, admittunt fidem æqualem in infantibus, vel actum fidei similem, quem Spiritus S. in ipsa Baptismi collatione operetur in ipsis, vi ejus credant, & Christum apprehendant, ac remissionem peccatorum impetrent, quam sine fidei actu nullatenus (ut docent de Justificatione) impetrari posse putant. Dicunt itaque, infantes credere, dum baptizantur. Gerardus de S. Baptif. §. 228. 229. 230. & 232. in LL. Theol. Quo teste non potest infantibus absolutè denegari fides actualis, seu actus fidei, licet modus ille credendi sit inexplicabilis, eumque nos percipere nequeamus; non enim habent fidem tam explicatam & sensibilem, qualem habent adulti, habent tamen aliquam; nec operatio Spiritus S. in ijs fidem excitantis alligata est ad usum rationis. 3. **CALVINISTÆ** neque parvulis neque adultis necessa-

rium esse Baptismum volunt, afferentes, quòd omnes liberi fidelium (*Prædestinatorum*) *antequam nascantur*, sine sancti jure hæreditario promissionis, & sædere Dei, ac societate æternæ salutis gaudeant. Calvin. l. 4. Inst. c. 13. n. 20. Beza, Petrus Martyr, & alij. Quos Lutherani cum Gerardo §. 237. ex parte sequuntur & Calvinizant, docentes, Baptismum esse quidem ordinatiõem ad salutem necessarium omnibus etiam *fidelium* liberis, in casu tamen, quo parvulos *fidelium* parentum privati Baptismo contingit vel ex malitia hominum, vel ex dispositione causarum naturalium, eos salvari per extraordinariam & specialem dispensationem Divinam; Deum enim non ita alligasse suam gratiam Baptismo, ut in casu privationis agere extraordinariè non velit aut possit: esse quidem obligationem suscipiendi Baptismum ex parte hominis, ex parte tamen Dei nullam dari necessitatem, si sine contemptu & propria culpa homo priveretur Baptismo. Liberos *infidelium* sine Baptismo decedentes, committunt judicio Dei, utpote pro quibus nulla exstet promissio; nec pro ijs admittunt locum quendam intermedium inter cælum & infernum. Liberi autem *fidelium*, sine Baptismo extincti, offeruntur Deo per preces vel parentum, vel saltem Ecclesiæ, pro parturientibus & lactentibus orantis, & sic salvantur. Hi omnes Sectarij fatentur, Baptismum semel validè acceptum iterari non posse; quamvis enim Anabaptistæ eos, qui ante usum rationis baptizati sunt, iterum baptizent (propterea Anabaptistæ

scilicet

seu Rebaptizantes dicti) id tamen faciunt ex ea persuasione, quia putant, Baptismum parvulis collatum esse invalidum & inanem ceremoniam. Contra singulos agendum, &

2. Dicendum 1. Rectè baptizantur parvuli ante usum rationis. Quamvis hæc assertio probari soleat etiam ex Scripturis; tamen solidè nequit indè evinci independentè ab interpretatione Ecclesie, rextus Scripturæ ritè declarantis, uti in plerisque alijs materijs contingit, atque in specie etiam de Baptismo non iterando.

Probatum itaque assertio solidius ex perpetua Traditione & praxi Ecclesie, quam nobis testantur Patres, & Historia Ecclesiastica. Dionys. de Eccl. Hier. c. ult. Baptismum parvulorum vocat sanctam Traditionem. S. Iren. l. 2. c. 39. ait: *Salvari omnes, qui renascuntur per Christum, infantes, & parvulos, & pueros, & juvenes, & seniores.* S. Cypr. l. 3. ep. 8. ad Fidum: *A Baptismo atque à gratia nemo prohibetur, quantum magis prohiberi non debet infans, qui recens natus nihil peccavit, nisi quod secundum Adam carnaliter natus, contagium mortis antique prima natiuitate contraxit?* S. August. l. 10. de Genes. ad litt. c. 23. *Consuetudo Matris Ecclesie in baptizandis parvulis nequaquam spernenda est, nec ullo modo superflua deputanda, nec omnino credenda, nisi Apostolica esset Traditio.* Patres in Concil. Milevir. II. c. 2. *Propter hanc enim (Ecclesie Catholice) regulam fidei etiam parvuli in remissionem peccatorum veraciter baptizantur, ut in eis regeneratione munda-*

quod generatione traxerunt. Ratio potest esse hæc, quia vi præsentis Decreti Divini nullus salvatur nisi per merita Christi, & sine Baptismo: nisi quis renatus fuerit &c. Nam per contritionem perfectam aut actum amoris, in quo continetur votum Baptismi, seipsos juvare nequeunt parvuli. Aliud igitur medium, nempe Baptismum, quo mundaentur & iustificentur ex opere operato, pro parvulis instituit Benignissimus DEUS, qui vult omnes homines salvos fieri.

3. Dicend. 2. Infantes, dum baptizantur, non habent fidem actualem, seu actum fidei, neque actum similem fidei, quo personaliter credant. Prob. 1. quia huiusmodi actus sine ullo fundamento fingitur contra experientiam & rationem naturalem. 2. Fides actualis est essentialiter actus rationalis & intellectualis, cujusmodi à parvulis naturaliter elici non potest propter defectum organi ritè dispositi. Si dicas, quod solus DEUS operetur hanc fidem, parvulo profus nihil agente, tunc fingis id sine fundamento; deinde sic parvulus non posset dici credere, quia credere essentialiter est actus vitalis à principio intrinseco productus. Item vel intelligeret parvulus id, quod credit operante fidem solo DEO in ipso, vel non intelligeret? Si intelligeret, sine peccato non posset resistere Baptismo, quod tamen parvuli manibus pedibusque sæpe faciunt: si non intelligeret, intelligi non potest, quomodo credat. Dices, esse imperceptibile quidem: melius diceres, impossibile. 3. Vel Deus operatur fidem

dem ante Baptismum? & sic parvulus justificatur non per lavacrum regenerationis, quia juxta Adversarios fides justificat. Vel primum in Baptismo, dum actualiter conferitur? & sic non salvantur textum: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit* &c. hic enim fides praequiratur. Sed taderet refutare ulterrimis opinionem non minus stultam quam incredibilem.

4. Dicend. 3. Baptismus est absolute necessarius ad salutem (scilicet vel in se, vel in voto seu desiderio) etiam liberis fidelium. Prob. 1. ex Scriptura ut explicata ab Ecclesia: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu S. non potest introire in Regnum Dei.* Jo. 3. ubi non distinguitur inter liberos fidelium & infidelium; imò hæc verba dicta fuerunt ad Nicodemum, qui natus erat ex parentibus fidelibus. Item Paulus, qui pariter ex fidelibus erat natus (etiam prædestinatus) reputabat se nihilominus inter filios iræ: *Erasmus natus à filij iræ, sicut & ceteri.* Eph. 2. Prob. 2. ex Traditione & sensu Ecclesie, de quo clarissime testatur S. August. ep. 28. ad S. Hier. *Quisquis dixerit, quod in Christo vivificabuntur etiam parvuli, qui sine Sacramenti ejus participatione de vita exeunt: hic profecto & contra Apostolicam predicationem veniat, & totam condemnat Ecclesiam, ubi propterea cum baptizandis parvulis festinatur & curritur, quia sine dubio creditur, aliter eos in Christo vivificari omnino non posse.* Item 1. 3. de anima & ejus orig. c. 19. *Noli credere, noli dicere, noli docere, infantes, antequam baptizentur, morte preven-*

R. P. Pichler Theol. Polemica,

nos, pervenire posse ad originalem indulgentiam peccatorum, si vis esse Catholicus &c. Prob. 3. ad hominem. Lutherani dicunt, fidem actualem omnibus esse absolute necessariam ad salutem, atque ideo contra experientiam & lumen naturale eam admittunt in parvulis, existimantes, id asseri à Scripturis; cum tamen nullum textum pro absoluta necessitate fidei actualis asserere possint tam clarum, quam sit iste pro absoluta necessitate Baptismi, *nisi quis renatus fuerit* &c. Cur ergo dicunt, fidem actualem omnibus, etiam fidelium liberis, esse absolute necessariam, non verò Baptismum?

Ob. 1. Christus Mat. 28. jussit prius doceri quam baptizari homines, & Marc. 16. praequirat fidem: *Qui crediderit & baptizatus fuerit.* At qui infantes non possunt doceri, neque credere: ergo nec baptizari utiliter. Confirmatur. Nemo debet inscius subjici alienæ potestati: sed infantes sunt inscii, & per Baptismum subjiciuntur Ecclesie: ergo. Viderint Lutherani, qui solâ Scripturâ niti volunt, quid respondeant Anabaptistis. Ego facile R. cum Ecclesia, textus illos intelligi debere de baptizandis adultis, qui instructionis & fidei actualis capaces sunt. Ad Confirm. Qui subjicitur Ecclesie, etiam inscius, non patitur injuriam, quia sic subjicitur Christo, per Ecclesiam se gubernanti, quod jugum nulli debet esse grave, cum sit valde utile, imò necessarium ad salutem.

Ob. 2. *Sine fide impossibile est placere Deo.* Hebr. 11. sed infantes, dum

Bbbb

bap-

baptizantur, placent Deo: ergo habent fidem. 2. *Fusus ex fide vivit.* Rom. 11. Gal. 3. & Scriptura ubique iustitiam, & remissionem peccatorum, adscribit fidei: parvuli autem in Baptismo acquirunt iustitiam: ergo necessarii habent fidem, & credunt. 3. Si parvuli non credunt actu; dum baptizantur, tunc Patrini, qui eorum nomine asserunt se credere, mentiuntur. 4. S. August. serm. 14. c. 18. de Verbis Apostoli ait: *Abfit, ut ego dicam non credentes infantes.*

R. ad 1. Nemo potest placere Deo sine omni fide, etiam habituali aut aliena C. sine actuali & propria N. Fides habitualis, seu habitus fidei cum ceteris donis supernaturalibus, & gratia sanctificante, infunditur parvulis in Baptismo, tanquam ornamentum animae, & principium & potentia supernaturalis, cum qua suo tempore anima possit elicere actus fidei. Dein infantes etiam credunt fide aliena Patrinorum vel Ecclesiae; quod sufficit, quia etiam peccarunt voluntate aliena Adami. Ad 2. Quando Scriptura justificationem tribuit fidei actuali, loquitur imprimis de adultis; deinde de fide tanquam dispositione inadæquata, quam adulti asserere debent ad obtinendam remissionem peccatorum; non enim sola fides iustificat. Demum juxta Adversarios, ut vidimus de Justificatione, nulla ibi vera est fides, ubi nulla sunt opera bona, tanquam signum fidei & fructus gratiae: atqui in infantibus nulla apparent bona opera: ergo infantes non credunt, nec Scriptura intelligi potest de infantibus,

quando justificationem tribuit fidei. Ad 3. N. sequelam, quia Patrini promittunt pro parvulis solum de futuro, propter quam promissionem suo tempore etiam tenentur eos instruere, nisi id faciant parentes vel alij. Ad 4. S. Augustinum explicant verba immediate sequentia: *Jam superius disputavi, inquit, credit in altero, qui peccavit in altero: itaque parvuli non habent fidem actualem propriam, sed alienam Ecclesiae.*

Ob. 3. Videtur esse contra Misericordiam Dei, tot parvulos ex parentibus fidelibus natos, qui moriuntur vel in utero Matris vel postea ante susceptum sine propria culpa Baptismum, coelo in aeternum excludere. 2. Circumcisio, quae fuit figura Baptismi, non fuit simpliciter necessaria, sed poterant parvuli, qui moriebantur ante diem octavum, quo debebant circumcidi, salvari: ergo neque Baptismus erit simpliciter necessarius liberis fidelium. 3. Si Baptismus sit simpliciter necessarius parvulis, etiam Eucharistia ipsorum parvulis erit simpliciter necessaria; quia non minus de hac dicitur: *Nisi manducaveritis carnem Filij hominis, non habebitis vitam in vobis* Joan. 6. quam de illo, *nisi quis renatus fuerit &c.* Joan. 3. consequens est falsum: ergo. 4. Liberi fidelium 1. Cor. 7. v. 14. vocantur *Sancti*, infidelium vero *immundi*: ergo liberis fidelium opus non est Baptismus. 5. S. August. l. 4. de Bap. c. 24. ait: *Tunc Sacramentum Baptismi impletur invisibiliter, cum id ipsum non contemptus, sed aversus necessitate excludit.* Ergo, si

contingat citra contemptum Baptismi mori sine Baptismo, poterit adhuc obtineri salus.

R. ad 1. id ipsum imprimis dici posset de liberis infidelium, pro quibus pariter mortuus est Christus. Deinde cur DEUS voluerit Christi merita non prodesse nisi baptizatis, abyssus est iudiciorum DEI. Sufficiat tibi, quod aliunde certissimum, imò evidens sit, DEUM esse infinitè sapientem, misericordem, & justum: ipse novit, cur ita decreverit: sancta in omnibus & adoranda est ipsius voluntas. Ceterum parvulis, qui Baptismo privati excluduntur à cælo, nulla propterea fit injuria, quia beatitudo supernaturalis est donum prorsus indebitum, quo possunt jure privari etiam sine actuali culpa propria & personali (originali enim non carent) si in ipsis non impleatur illa conditio, nempe Baptismi, sine qua placuit DEO neminem ad cælum: nisi quis renatus fuerit &c. Denique plura similia, que nostrum excedunt captum, debemus admittere; dic enim mihi, cur non omnes adulti perveniant ad veram fidem? Cur hi potius quam alij? Cur non omnes, qui perveniunt ad veram fidem, salventur? &c. Ad 2. Circumcisio saltem fuit simpliciter necessaria post diem octavum, & ante hunc simpliciter erat necessarium *remedium naturæ*, scilicet oblatio aliqua & fides parentum, quo remedio succurri etiam debebat famellis: sicut igitur vel Circumcisio post diem octavum, vel ante hunc *Remedium naturæ* erat simpliciter ne-

R. P. Pichler Theol. Polemica.

cessarium ad salutem, ita nunc Baptismus, tanquam unicum Legis Evangelicæ remedium, ad delendum peccatum originale: *Nisi quis renatus fuerit &c.* Ceterum non est necesse, ut figura & figuratum conveniant in omnibus; aliàs de Isaac, qui erat figura Christi, deberet posse dici, quod redemerit totum mundum. Ad 3. Viderint iterum Lutherani, solâ Scripturâ nixi, quid reponant Calvinistis. Nos opponimus interpretationem Ecclesiæ, ad parvulos extendentis necessitatem Baptismi, non necessitatem Evcharistie, etiam si olim particularium Ecclesiarum praxis fuerit parvulis etiam dare Evcharistiam; nunquam enim creditam est, saltem ab universali Ecclesia, hanc parvulis esse simpliciter necessariam ad salutem, sicut tamen de Baptismo creditum est. Si dicant Lutherani, ad Evcharistiam requiri, ut suscipiens *probet seipsum*. 1. Cor. 11. quod parvuli non possunt: repono eos æquè se posse probare, ac credere possint: atqui hoc in parvulis admittunt Lutherani; cur non & illud? Ad 4. *Sancti* appellantur liberi fidelium à Divo Paulo non propter sanctitatem internam & munditiam cordis, sed eatenus, quatenus in Ecclesia nati aditum habent ad Baptismum, quo interiori sanctificantur, item quatenus ex thoro legitimo nati, atque adeò sancti vocantur sanctitate Ecclesiastica, & civili, non spirituali; aliàs enim etiam vir infidelis, quem ibidem Paulus dicit sanctificari per mulierem fidem, foret sanctus sanctitate interna & spirituali. Ad 5. S. August. cujus v. r.

Bbbb 2

bs

ba longè aliter sonant, quàm citata sunt, partim loquitur de adultis, qui in re suscipere Baptismum non possunt, suscipiunt tamen in voto: partim de infantibus, quibus ait prodesse Ba-

ptismum, licet nec corde credere, nec fidem ore profiteri possint: sufficere, si alius pro eis respondeat, & dicat: *credo.*

ARTICULUS II.

De Confirmatione.

SUMMARIUM.

Quid sit Confirmatio, ejus Materia, Forma, Minister, & Effectus.

Confirmatio est Sacramentum confirmativum hominis baptizati per augmentum virtutis ad constantem fidei professionem, quod confertur ab Episcopo per unctionem Chrysmatis consecrati sub praescriptis verbis. Unde ejus *materia remota* est Chryσμα, seu oleum olivarum balsamo mixtum, *proxima* unctio in fronte in formam crucis facta. *Forma* sunt haec verba: signo te signo crucis, & confirmo te Chrysmate salutis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. *Minister* Ordinarius est Episcopus; ex commissione tamen summi Ponti-

ficis etiam simplex Sacerdos esse potest. *Effectus* est augmentum gratiae sanctificantis, ac robur contra tentationes in fide. Praeterea imprimi characterem, quo adscribitur confirmatus in *militiam* Christi, sicut per characterem Baptismi adscribitur in *familiam* Christi. Ita Catholici ex perpetua Traditione; Sectarij verò negant haec omnia, quia negant Confirmationem esse Sacramentum. Contra rium nos hic supponimus, p. 552. seq. jam sufficienter probatum. Nichil verò aliud circa Confirmationem occurrit. Unde sit.

ARTICULUS III.

De Eucharistia.

SUMMARIUM.

1. *Quae sit circa Eucharistiam controversa cum Sectarijs.*
2. *Christus est vere, realiter, & substantialiter praesens in Eucharistia,*

verèque sumitur: & non tropicè tantum, figuratè, in signo, aut spiritualiter ac per fidem, ac veluti sacramentarij.

3. *Quoniam*